

Elektromagnetické a tepelné výpočty aktuátoru pro plečkovací stroj

Pracoviště: RICE
Číslo dokumentu: 22190-009-2024
Typ zprávy: Výzkumná zpráva
Řešitelé: Lukáš Veg, Karel Hruška, Petr Votápek
Vedoucí projektu: Lukáš Veg,
Počet stran: 31
Datum vydání: 1. 12. 2024
Oborové zařazení: 2.2 Electrical engineering, Electronic engineering,
Information engineering - Electrical and electronic
engineering

Zadavatel / zákazník:

Zpracovatel / dodavatel:

Západočeská univerzita v Plzni
RICE

Univerzitní 8
306 14 Plzeň

Kontaktní osoba:

Ing. Lukáš Veg, Ph.D.

tel.: 377 634 460

email: vegl@fel.zcu.cz

Podléhá obchodnímu tajemství.

**Zpráva vznikla s finanční podporou TAČR v rámci projektu TN02000028
(CAMAT)**

Anotace

Tato výzkumná zpráva se zabývá definováním technické specifikace plečkovací stroje pro projekt Ullmanna – NCK - CAMAT

Klíčová slova

Plečkovací stroj, lineární aktuátor

Název zprávy v anglickém jazyce / Report title

Technical specification of the actuator for the weeding machine

Anotace v anglickém jazyce / Abstract

This research report deals with defining the technical specification of the weeding machine for the Ulmann - NCK - CAMAT project

Klíčová slova v anglickém jazyce / Keywords

Weeding machine, linear actuator

Seznam symbolů a zkratek

GPS

Global Position System

Obsah

1	ÚVOD.....	5
2	EXPERIMENTÁLNÍ MĚŘENÍ PŮDNÍCH PODMÍNEK	6
3	ELEKTROMAGNETICKÝ VÝPOČET PRVNÍ VERZE V1	11
	3.1.1 Předpoklady technické specifikace.....	11
	3.1.2 Štítkové parametry navrhovaného stroje.....	12
	3.1.3 Ostatní návrhy – drafty.....	12
4	TEPELNÝ VÝPOČET	14
	4.1.1 První přiblížení.....	15
5	PRVNOTNÍ ANALÝZA PROVEDITELNOSTI.....	17
6	AKTUÁTOR, ŘEŠENÍ VERZE V2.....	20
7	AKTUÁTOR, ŘEŠENÍ VERZE V3, OBOUSTRANNÝ	22
8	AKTUÁTOR, ŘEŠENÍ VERZE V4 – SRM	24
9	PŘÍMÝ SERVOPOHON RÁDLA	25
10	NÁVRHY K ŘEŠENÍ.....	28

1 Úvod

Projekt směřuje na vývoj elektromechanického aktuátoru pro plečkovací stroj sloužící k odstraňování plevelu kolem hospodářských plodin (rostlinek). Plečkovací stroj může být osazen za traktorem nebo na zemědělském autonomním robotu. Podle toho, pro kterou je stroj určen platformu, se bude zejména lišit přístup k elektrické energii (generátor na vývodové hřídeli traktoru nebo baterie 48 V robotu). U traktoru se počítá maximálně s 12 obsluhovanými řádky, u robotu se šesti.

Co se týká elektromechanické části pohonu, je kladen důraz na dynamiku, ale zároveň na nízkou spotřebu a výslednou cenu řešení.

Pro optimální reálnou a smysluplnou výtěžnost v konvenčním zemědělství při obvyklé rychlosti traktoru 10km/h je 28x za sekundu (tento cíl je případně optimální jen pro masové použití).

Odpor půdy se výrazně liší při různých hloubkách záběru nožů a různé vlhkosti.

Dále je potřeba brát koncepci pohonu jako celek (elektromechanický aktuátor s výkonovou elektronikou), která bude zásobena daty pravděpodobně ze sběrnice CANbus.

Výstupem pro letošní rok 2023 je simulační model.

Platforma pro CAMAT	Traktor
Zástavbový prostor na šířku	12-30 cm na šířku (předpokládá se, že řádky plodin jsou od sebe 30 cm)
Zástavbový prostor na délku	Téměř neomezeno
Zástavbový prostor na výšku	Téměř neomezeno
Rozevření nožů	0-12 cm, případně se v počáteční pozici překryjí). Maximální rozevření by mohlo být i větší např. pro zelí.
Pohyb nožů	Asynchronní (každý z nožů nezávisle)
Současná frekvence práce nožů (otevření a zavření).	6-10 Hz
Současná rychlost pohybu traktoru	2 km/h
Cílová rychlost traktoru	3 km/h
Cílová frekvence práce nožů	8 Hz
Typické mechanické zatížení nožů (moment, síla, výkony, rychlost)	TBD ULLMANNA
Krytí IP	68
Komunikace	CAN
Z nadřazeného systému	požadavek na pozici každého nože

Inspirace:

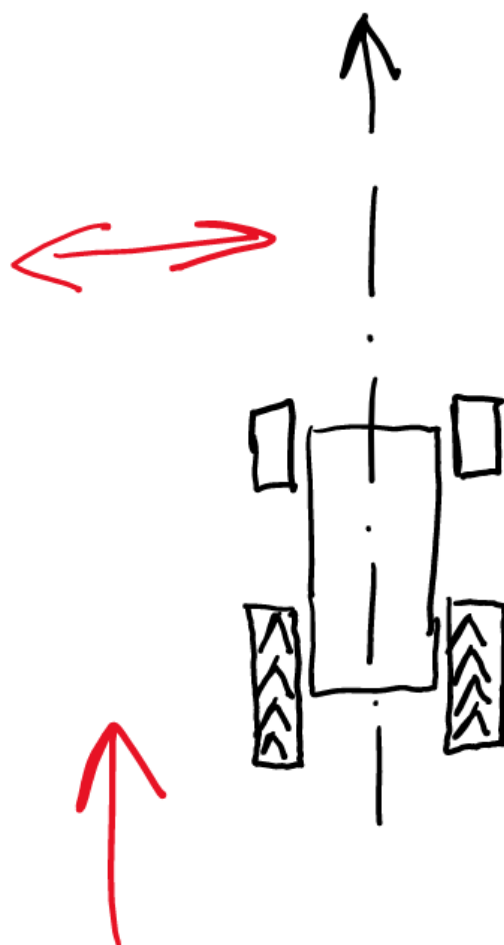
- <https://agrintelli.com/robotti/>
- <https://www.naio-technologies.com/en/home/>
- <https://garford.com/>

2 Experimentální měření půdních podmínek

Experimentální měření silového půdního odporu probíhalo na půdním bloku, který má výměru 2,42 ha, má průměrnou nadmořskou výšku 552m a je evidován pod číslem: 8701-1 (680-1110), čtverec: 680-1170. Tento pozemek leží u cesty mezi obcemi Útěchovičky a Velký Rybník (GPS souřadnice: 49.4784944N, 15.2992558E). Půdním typem je zde hnědozem a půdní druh je hlinitá půda, tudíž středně těžká, po deštích v předchozích dnech vlhká a od předchozího kypření rozměněná.

Cílem měření bylo stanovit silový odpor zeminy při pohybu ramene s plecím břitem ve směru jízdy tažného prostředku a dále silový odpor zeminy při pohybu ramene ve směru kolmém na směr jízdy tažného prostředku. Měření bylo realizováno při konstantní hloubce zanoření břitu do půdy cca 50mm díky fixnímu opěrnému kolu na plečkovacím stroji a v rozsahu pracovních rychlostí 1,6 až 2,5km/h tažného prostředku.

Při kolmém pohybu ramena na směr jízdy a při umístění měřicího ramena v takové pozici, kdy se pracovní část ramena s břity pohybovala pouze v zemině již z předešlé operace zkypřené, se střední hodnoty naměřené síly pohybovaly do 120N, lokální špičková maxima dosahovala cca 210N, dále nebyla zaznamenána žádná signifikantní závislost na změnu pracovních rychlostí ve výše rychlostním uvedeném intervalu. Při pohybu ramene v oblasti kolejového řádku z důvodu pedokompakce půdy očekávatelně vzrostl i půdní silový odpor cca o 25%.

Obr. 1 Schematický náčrtek řešeného problému

Při měření půdního odporu ve směru jizdy v zemině již z předešlé operace zkypřené, byla dosažena špičková síla do 350N, v kolejovém řádku byla špičková síla do 600N a v oblasti vysoce utužené půdy (typicky souvratě) naměřené špičkové hodnoty sil dosahovaly až 750N.

Pro ověření rozptylu naměřených hodnot se nabízí realizovat další sadu obdobného experimentálního měření, avšak v jiných půdních profilech a stavech půdy, případně zvážit požadavek násobně vyšších pracovních rychlostí tažného prostředku.

Obr. 2 Foto z měření

Obr. 3 Foto z měření

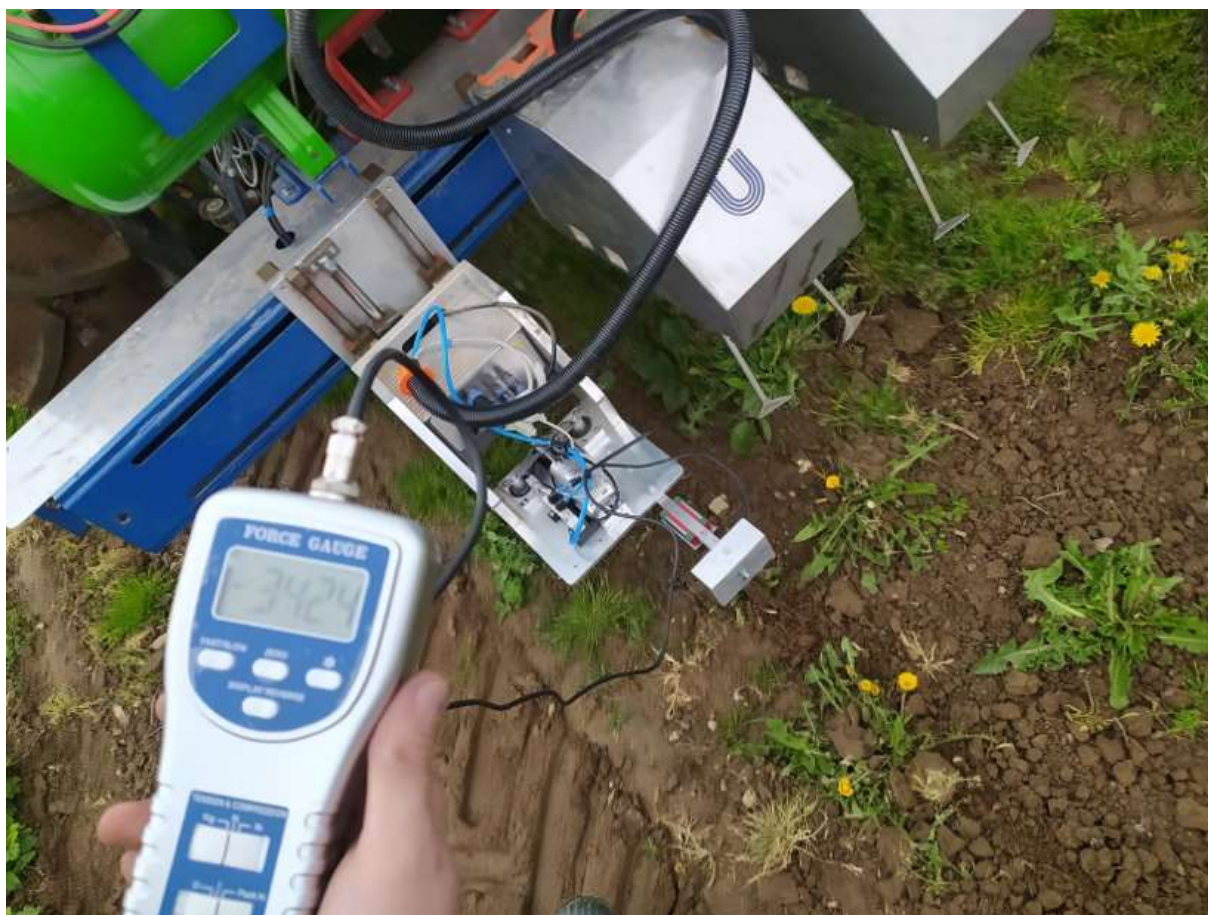

Obr. 4 Foto z měření

Obr. 5 Foto z měření

Obr. 6 Foto z měření

3 Elektromagnetický výpočet první verze v1

3.1.1 Předpoklady technické specifikace

Předpokládá se pohyb zemědělského stroje rychlostí $v_s = 2,8 \text{ m/s}$, přičemž budou ošetřovány rostliny s rozponem $t_r = 100 \text{ mm}$. Šíře ošetřované dráhy je $d = 300 \text{ mm}$, přičemž se předpokládá, že polovinu šíře bude obsluhovat jeden lineární motor.

Frekvence kmitů motoru f_m bude dle zadání:

$$f_m = \frac{v_s}{t_r} = \frac{2,8}{0,1} = 28 \text{ Hz}$$

Během jednoho cyklu musí lineární motor překonat šíři poloviny ošetřované dráhy a vrátit se do původní polohy, požadovaná rychlost pohybu motoru v_m bude:

$$v_m = d f_m = 0,3 \cdot 28 = 8,4 \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$$

Za předpokladu tažné síly $F_t = 200 \text{ N}$ pak vychází výkon motoru:

$$P = F_t v_m = 200 \cdot 8,4 = 1680 \text{ W}$$

Předpokládáme-li modulační index $\xi = 0,95$ a součin účinnosti a účinníku $\eta \cos \varphi = 0,75$, je zdánlivý příkon motoru:

$$S = \frac{P}{\eta \cos \varphi} = \frac{1680}{0,75} = 2240 \text{ VA}$$

Pro radu bezpečných napětí $U_{DC} = 48 \text{ V}$, 60 V a 120 V stejnosměrných pak vychází fázová napětí (pro $m = 3$ fáze) a proudy uvedené v tabulce níže doplněné o požadované průřezy vodičů při předpokládání jmenovité proudové hustoty ve vodičích $J = 7 \text{ A/mm}^2$ a počty paralelních vodičů při uvažování vodiče o průměru $D_v = 0,8 \text{ mm}$ (pozn.: čísla nejsou zaokrouhlena na celé vodiče a budou upřesněna v rámci návrhu stroje).

$U_{DC} [\text{V}]$	$U_f [\text{V}]$	$I_n [\text{A}]$	$S_v [\text{mm}^2]$	$n_p [-]$
48	16,12	46,31	6,62	13,16
60	20,15	37,05	5,29	10,53
120	40,31	18,53	2,65	5,27

3.1.2 Štítkové parametry navrhovaného stroje

Na základě předchozích výpočtů je doporučeno provést návrh lineárního stroje s následujícími štítkovými parametry:

jmenovitá tažná síla: $F_t = 200 \text{ N}$

jmenovitý výkon: $P = 1700 \text{ W}$

jmenovité napětí: $U_{DC} = 120 \text{ V}$

počet fází vinutí: $m = 3$

délka statické části: $L_{celk} = 300 \text{ mm}$

Šíře statické a rozměry pohyblivé části vyplynou z návrhu stroje tak, aby dostupný rozkmit motoru byl minimálně $\Delta x = 150 \text{ mm}$.

3.1.3 Ostatní návrhy – drafty

vstupní data			konzervativní návrh			VUES L3S150P-1215-SH-X1-002		
F =	200	N	A =	20000	A/m	F =	900	N
L _{pos} =	150	mm	B _δ =	0,8	T	U _{DC} =	560	V
k _{Fe} =	0,95	-	α _δ =	0,75	-	I _n =	3,1	A
předpokládané vinutí			k _B =	1,07	-	k _E =	173	Wb/m
2p =	8	pólů	J _d =	3	A/mm ²	k _F =	300	N/A
m =	3	fáze	k _σ =	0,15	-	R _{UV} =	17,5	Ω
q =	3/8	-	B _z =	1,8	T	L _{UV} =	145	mH
n =	3	-	L _{akt} = 122,73 mm			b =	145	mm
c =	8	-	t _d =	13,64	mm	L =	190	mm
Q _{akt} =	9	drážek	t _p =	15,34	mm	h _{stat} =	45	mm
Q _c =	11	drážek	C _L = 12137 A/m			b _{PM} =	14	mm
			b =	134,27	mm	t _p =	15	mm
t _{pd} =	1,125	drážky	Φ = 0,001236 Wb			2p =	12	pólů
y _{1d} =	1	drážky	Φ _z = 0,001051 Wb			L _{skut} =	180	mm
β =	0,889	-	b _z =	9,01	mm	C _L = 34482,76 A/m		
k _{y1} =	0,985	-	zaokr. b _z =	9,00	mm	A = 56824,68 A/m		
k _{r1} =	0,960	-	b _d =	4,64	mm			
k _{v1} =	0,945	-						
legenda								
vstupní hodnota			I _d =	272,73	A			
ručně odečtená hodnota			S _d =	90,91	mm ²			
zaokrouhlená hodnota			h _d =	19,61	mm			
dopočtená hodnota								

Ullman dle dat z VUES
 $b = 47,26$ mm

$I_d = 774,88$ A
 $S_d = 258,29$ mm²
 $h_d = 55,71$ mm

Komentář:

Předpokládám motor s dlouhým statorem (vinutí je statické). Zubové vinutí s $q = 3/8$ voleno kvůli nejmenší pulzaci síly a zároveň nízkému výslednému počtu zubů – na délce 122 mm jich není možné udělat moc, navíc 2 drážky je dobré mít navíc jako kompenzaci okrajového jevu.

Komentář ke konzervativnímu návrhu:

Vychází stroj se statorem délky 300 mm a šířky 122,73 mm, pohyblivá část s PM má rozměry 134,27 x 122,73 mm. Drážka má profil přibližně 1:5, což je rozumné.

Pro drážku je volena proudová hustota 3 A/mm², což by v reálu odpovídalo nějakým 7,5 – 8 A/mm² ve vodičích (při činiteli plnění drážky kolem 0,4), což už je poměrně značná hodnota na pasivně chlazený stroj, ale z tenkých drážek by vzniklé teplo mělo jít odvést.

Komentář ke VUES návrhu:

Z porovnání je zřejmé, že motor VUES (EL204) má cca 3x vyšší lineární proudovou hustotu, což může být dále ovlivněno činitelem vinutí a hlavně indukci ve vzduchové mezeře. Elektrické parametry stroje jsou ze štítku na pohyblivé části (část s vinutím), mechanické parametry jsou odměřené pravítkem.

Zda jsou výsledné hodnoty realistické je otázka – hodnoty Essonova činitele pro lineární stroje neznám, lineární proudová hustota odpovídá točivým strojům s vyšším elmg. Využitím. Na štítku zároveň není uveden způsob provozu stroje (Sx).

Při použití dat ze stroje VUES vychází stroj přiměřeně užší – pouze necelých 50 mm. Zároveň vychází díky vysoké proudové hustotě značně hluboká drážka s profilem 1:12, což je technologicky nevhodné. Z porovnání s měřenou výškou statoru VUES (h_{stat}) je zřejmé, že hloubka drážky je větší, než samotná výška statoru, stroj VUES má tedy nejspíše vyšší proudovou hustotu vinutí. Aby se tyto jevy kompenzovaly, lze snížit lineární proudovou hustotu a navýšit proudovou hustotu vinutí a indukci v zubech – následná funkčnost je otázkou tepelného výpočtu a požadované suvné rychlosti stroje.

4 Tepelný výpočet

Vstupní data vzata z:

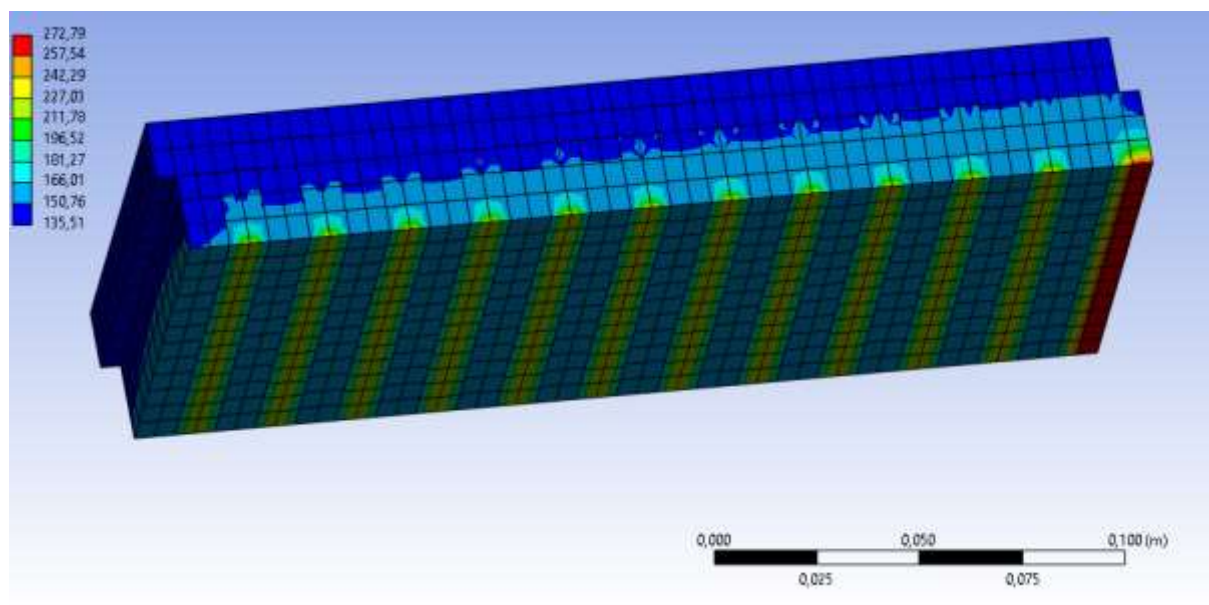
U_{bc} [V]	U_f [V]	I_n [A]	S_v [mm ²]	n_p [-]
48	16,12	46,31	6,62	13,16
60	20,15	37,05	5,29	10,53
120	40,31	18,53	2,65	5,27

$\xi = 0,95$ -
 $P = 2240$ W
 $m = 3$ -
 $J = 7$ A/mm²
 $Dd = 0,80$ mm
 $Sd = 0,50$ mm²

Z toho vyplývá prostor 120mm x 100mm x 30mm objemu kde vzniká přerozdělených 220W ztrát při uvažované účinnosti stroje 90%.

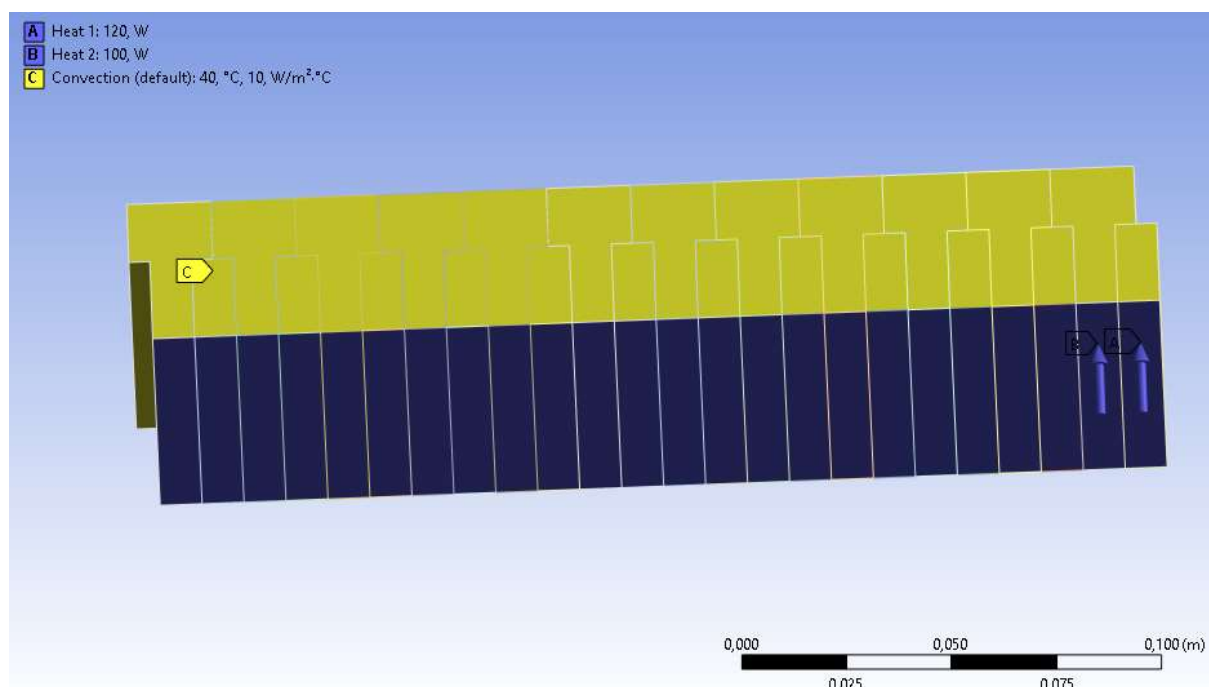
4.1.1 První přiblížení

P ve vinutí=120W, P ve jhu=100W. Předpokládá se uzavřená varianta stroje s nejlépe IP68 ale i kdyby nižším IP stále s do jisté míry velmi uzavřeným strojem.

Obr. 7 Výsledky tepelného modelu

Při nastavení okrajových podmínek:

Obr. 8 Výsledky tepelného modelu

Výsledky parametrického modelu

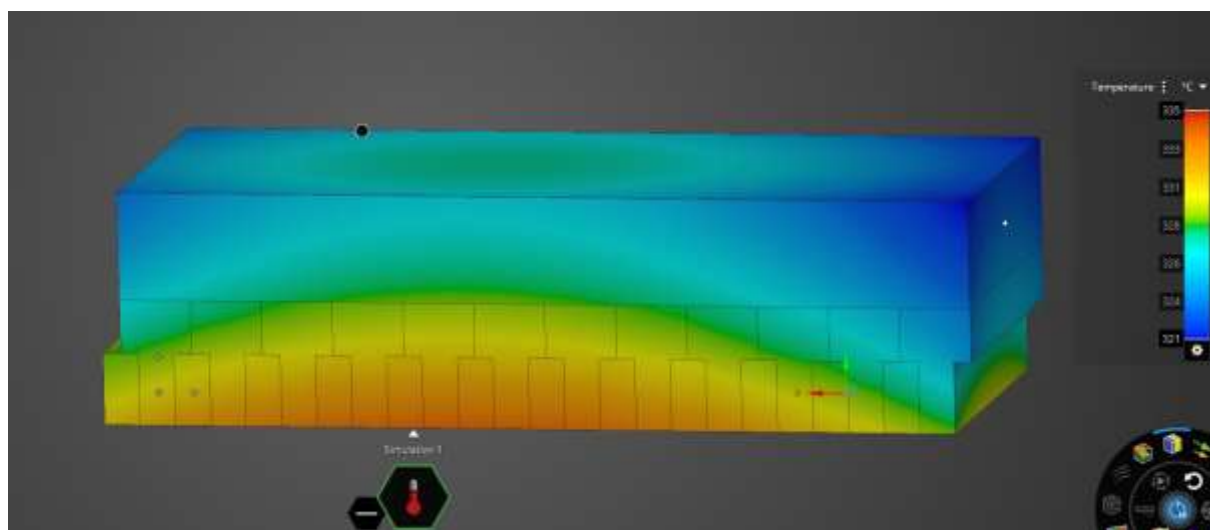
	P vin (W)	P jho (W)	W/m2.K	T max (°C)	T avg (°C)
Varianta 1	120	100	5	389,0	267,0
Varianta 2	120	100	10	272,8	155,2
Varianta 3	120	100	15	231,8	117,9
Varianta 4	120	100	20	209,9	99,3
Varianta 5	60	50	5	214,5	153,5
Varianta 6	60	50	10	156,4	97,6
Varianta 7	60	50	15	135,9	79,0
Varianta 8	60	50	20	125,0	69,6

Legenda:

ě

nedoporučuji	nesmysl
na hraně	pořádně přeq;počítat
bezpečné	doporučeno

Live Discovery ukázka

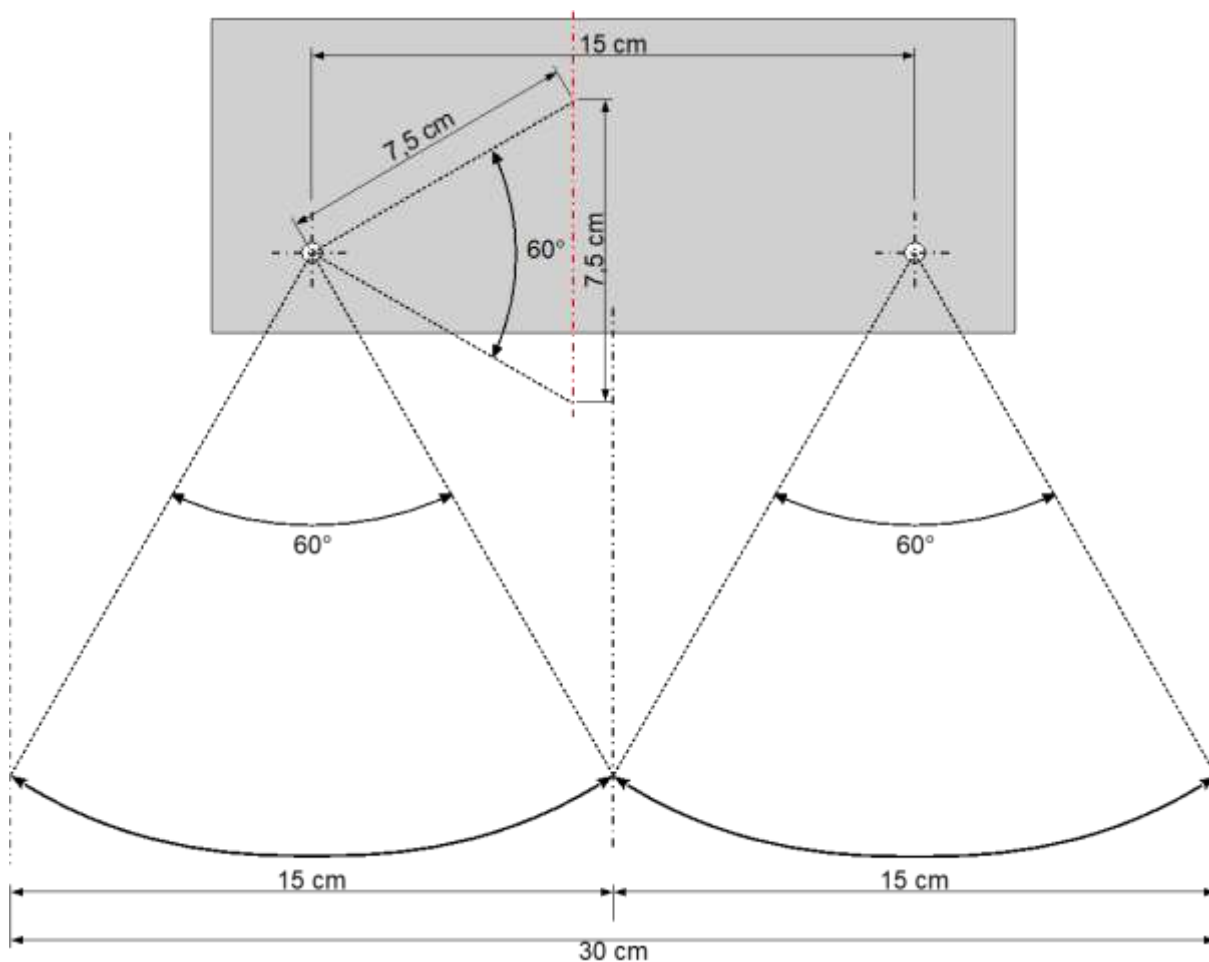
Obr. 9 Výsledky tepelného modelu

5 Prvotní analýza proveditelnosti

Návrh vychází z publikace: Mayer Daniel, Ulrych B.: Elektromagnetické aktuátory. BEN, Praha, 2009. ISBN 978-80-7300-216-9

V prvotní fázi uvažován aktuátor s pasívní kotvou (bez PM); uvažován pohon 1 aktuátor na 1 rádlo

Obr. 10 Analýza problému

Obdělávaná dráha: 30 cm, 2 rádla na dráhu. Aktuátor umístěný poblíž osy dráhu

Předpokládáno: rameno rádla 15 cm (rozkmit 60°), rameno aktuátoru 7,5 cm

Zanedbáno: tření v ose, změna délky ramene aktuátoru.

Pro 28 kmitů za sekundu, tažnou sílu 200 N na rádlo vychází:

Frekvence otáčení osy 9,3 Hz s momentem 30 Nm a výkonem 1760 W

(výkon je o cca 80 W vyšší, než v případě lineárního PMSM)

Pro poměr ramen aktuátoru je minimální požadovaná síla aktuátoru 400 N

Pro první iteraci je volen pasivní aktuátor s akční délkou 75 mm, vnějším průměrem 150 mm a průměrem kotvy 60 mm

Rozměry voleny:

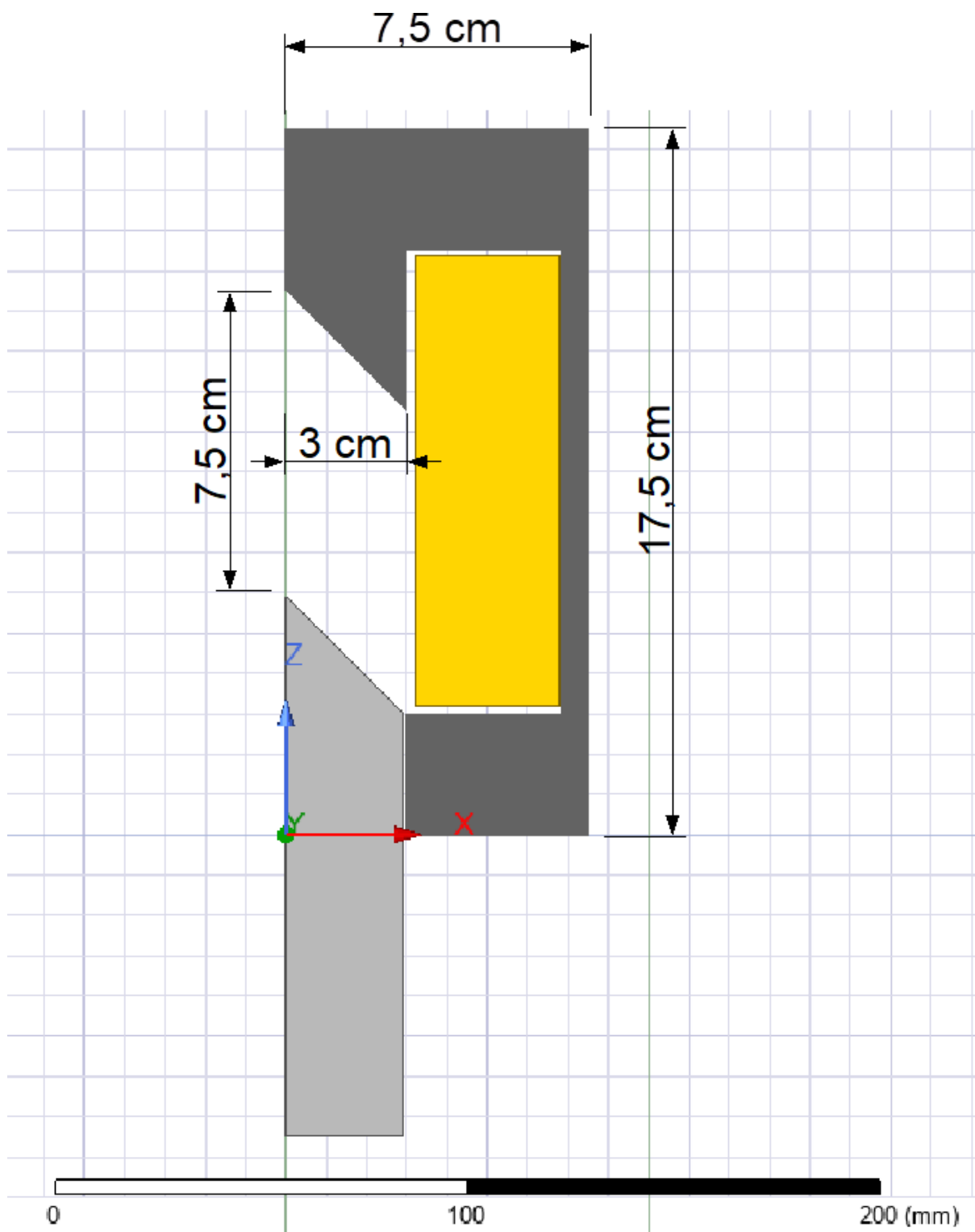
s ohledem na maximální zástavbový prostor

s ohledem na minimalizaci proudové hustoty

ve vinutí

Není řešen počet závitů vinutí ve vztahu k napájecímu napětí, pouze pro potřeby výpočtu indukčnosti je předpokládáno $N_c = 1000$ závitů (možné při použití vodiče cca 1 mm x 3,5 mm)

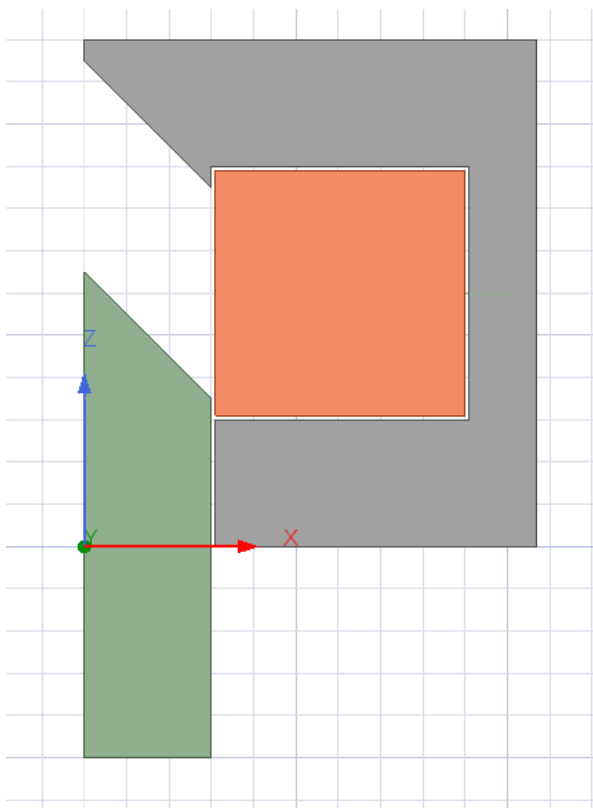
Pro $J_c = 3$ A vychází „jmenovitý“ proud cívkou $I_c = 13365$ A (~ 13,365 A vodičem při $N_c = 1000$ z)

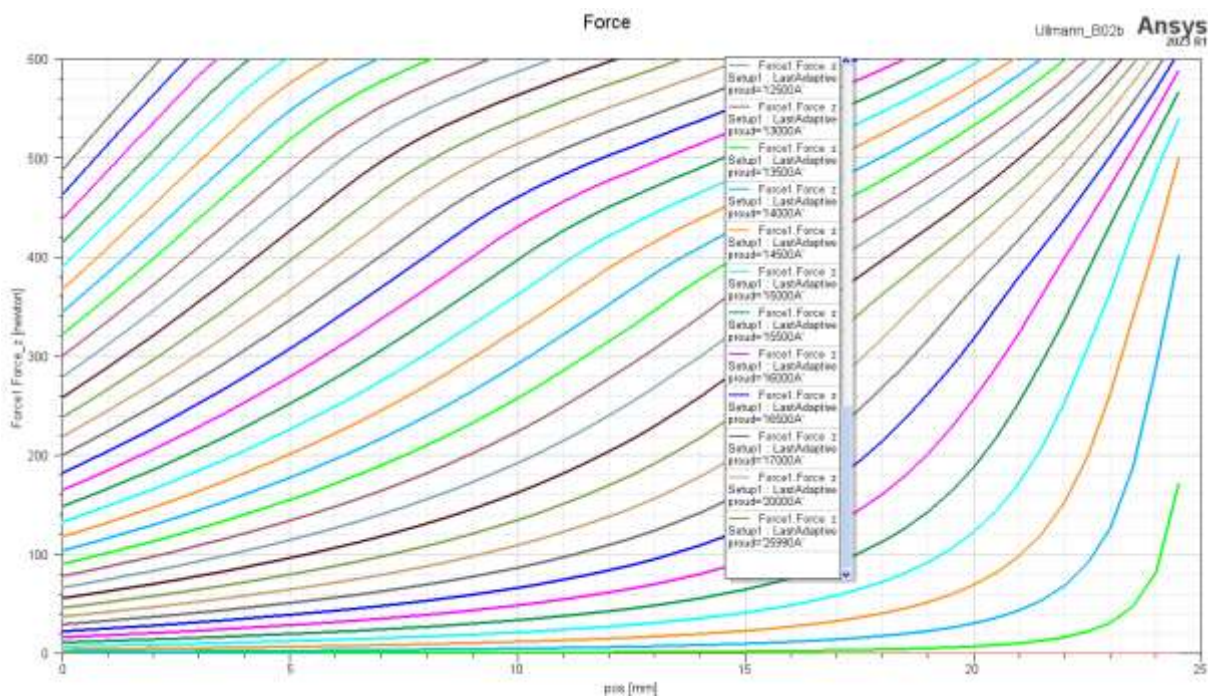
Obr. 11 Řešení, resp. výsledek řešení

6 Aktuátor, řešení verze v2

Bez PM, 53mm šířka poloviny, 60mm výška

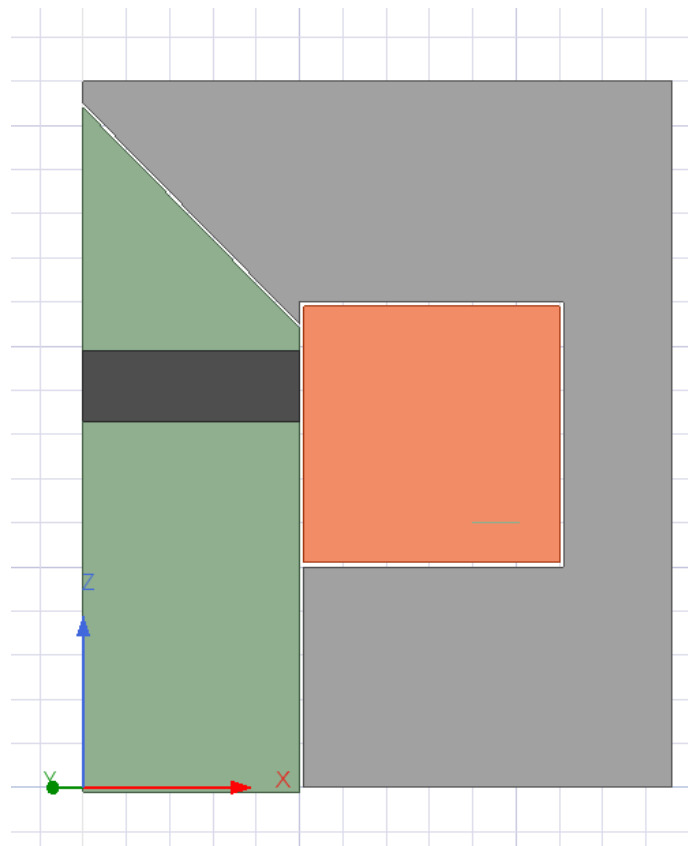

Obr. 12 Řešení, resp. výsledek řešení

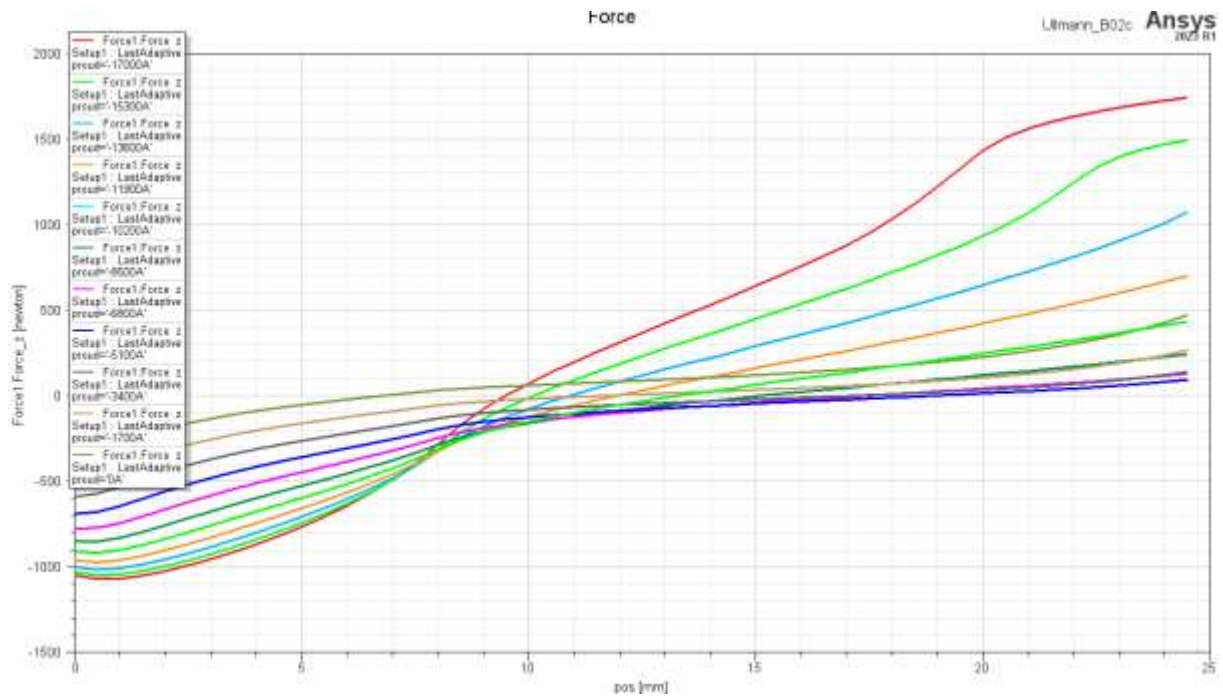

Obr. 13 Řešení, resp. výsledek řešení

S PM, 68mm šířka poloviny, 80mm výška

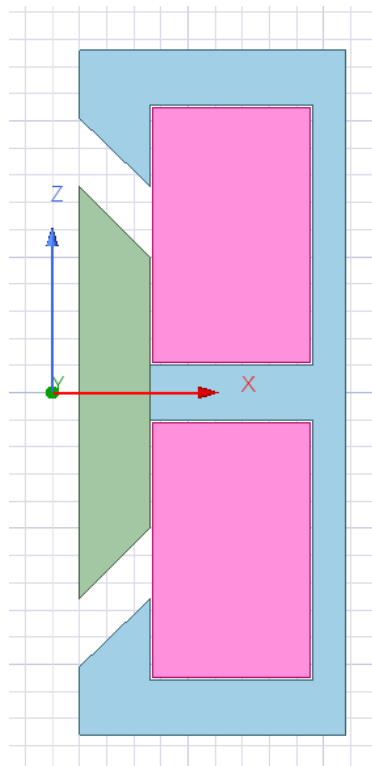
Obr. 14 Řešení, resp. výsledek řešení

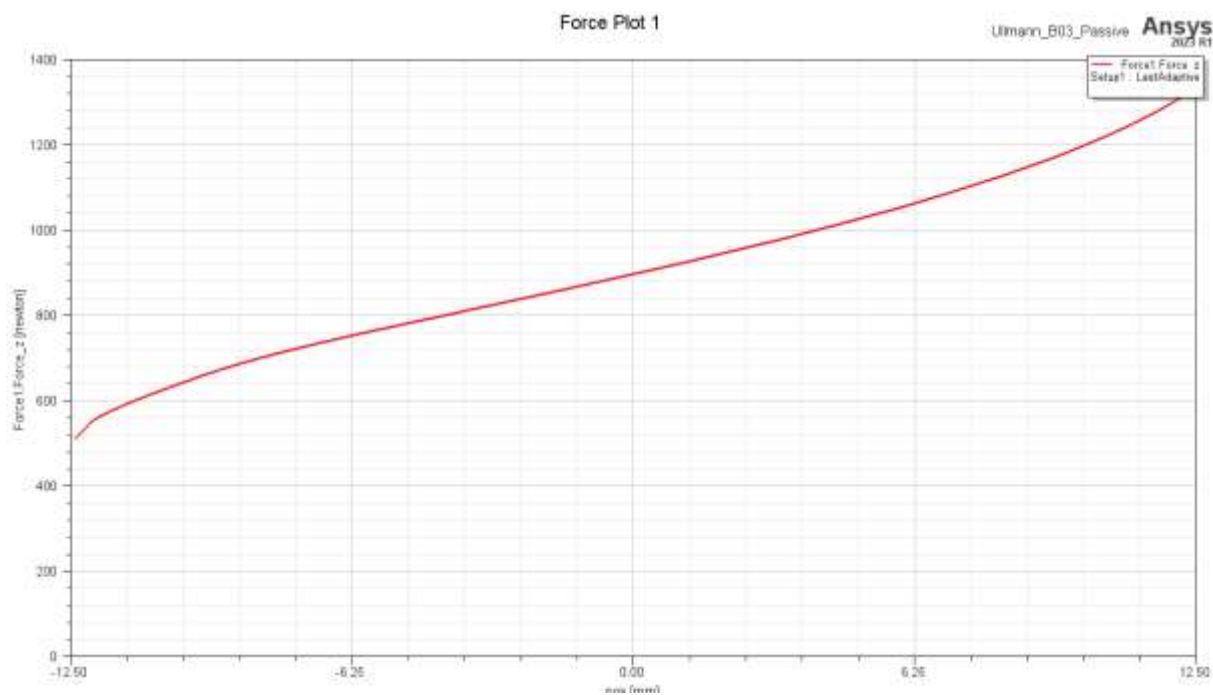
Obr. 15 Řešení, resp. výsledek řešení

7 Aktuátor, řešení verze v3, oboustranný

bez PM, 49mm šířka poloviny, 126mm výška

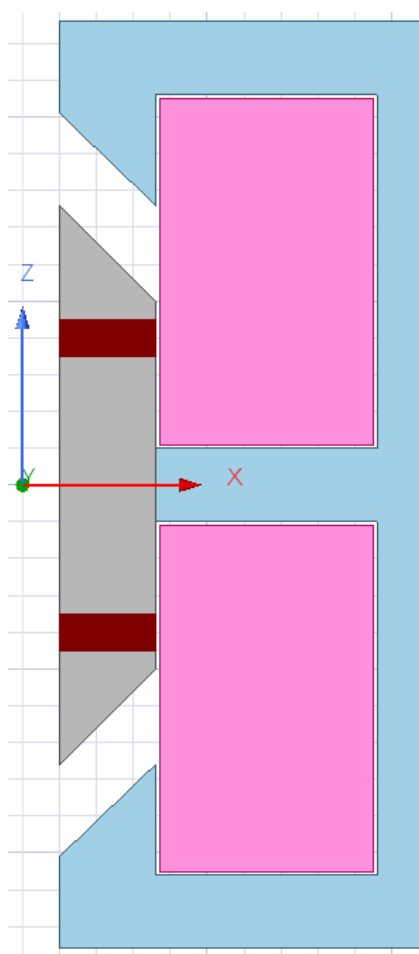
Obr. 16 Řešení, resp. výsledek řešení

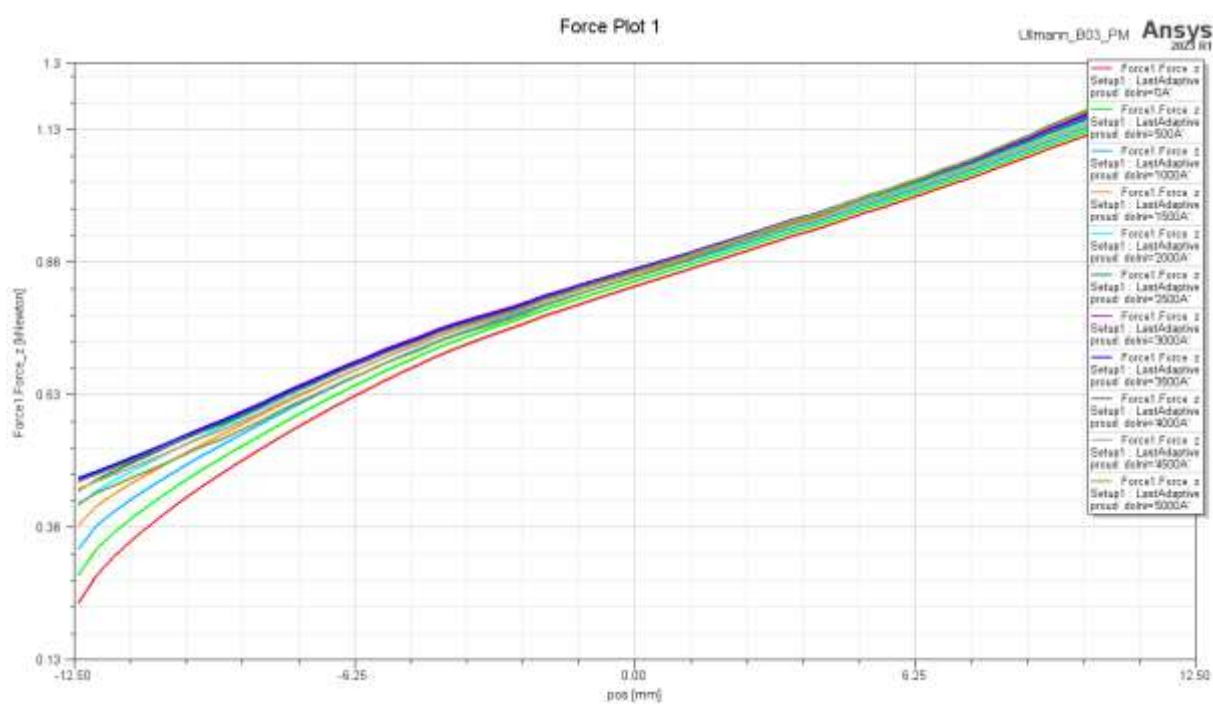
Obr. 17 Řešení, resp. výsledek řešení

S PM, 49mm šírka poloviny, 126mm výška

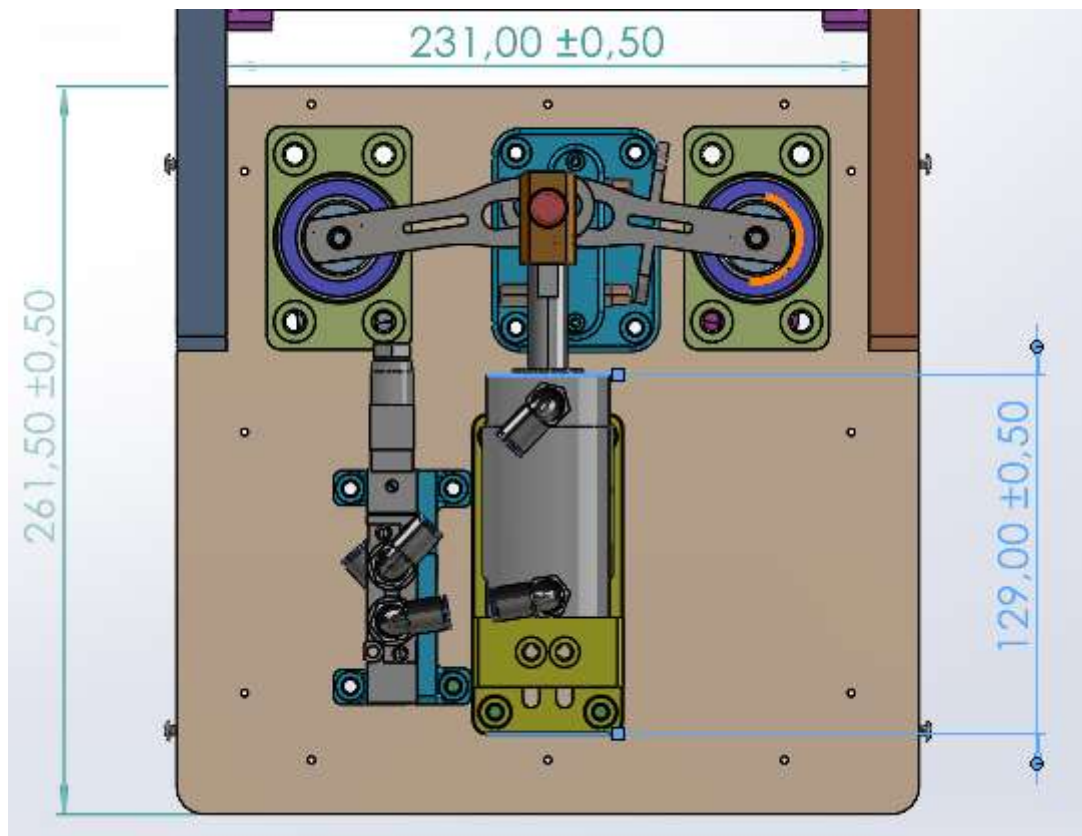
Obr. 18 Řešení, resp. výsledek řešení

Obr. 19 Řešení, resp. výsledek řešení

8 Aktuátor, řešení verze v4 – SRM

Tato verze je zatím další nápad na řešení problému, odpadlo by přepákování, moment cca 30Nm, přesazené uložení, na výšku není limitace, vyšší počet pólů. Maximální dostupný prostor mezi řádky je 30cm.

Obr. 20 Rozměry dispozičního prostoru

předpoklady		SynRM ekvivalent		SRM	
$U_{DC} =$	120 V	$\alpha_{\delta} =$	0,637 -	$m_1 =$	3 -
$R_{max} =$	70 mm	$A =$	30000 A/m	$K_1 =$	4 -
$f_{kmit} =$	28 Hz	$B_{\delta} =$	0,90 T	$N_c =$	40 -
$\varphi_{kmit} =$	60 °	$k_{v1} =$	0,92 -	$N_r =$	10 -
$M =$	30 Nm	$k_B =$	1,00 -	$B_{\delta} =$	0,90 T
$\eta =$	0,9 -	$\cos$		$\alpha_{\delta} =$	0,637 -
$k_d =$	0,7 -	$\varphi =$	0,70 -	$k_{Fe} =$	0,95 -
dopočtené veličiny		$C =$	2601,24 VA/m ³ ot	$B_z = B_j =$	1,6 T
		$S_i =$	2792,53 VA	$k_d =$	0,5 -
		$l_{Fe} =$	199,61 m	$J =$	6 A/mm ²
$n_s =$	9,33 ot/s			$\varepsilon =$	0,209 rad
$n_{min} =$	560 ot/min			$Q_1 =$	12
$\omega =$	58,64 rad/s			$\Phi =$	0,00268 Wb
$P =$	1759,29 W				
$P_p =$	1954,77 W				
$D_e =$	140 mm			$t_p =$	30,79 mm

$$D_1 = 98 \text{ mm}$$

$$l_{Fe} = 151,85 \text{ mm}$$

$$b_z = 11,61 \text{ mm}$$

$$\text{zaokr. } b_z = 12 \text{ mm}$$

$$h_j = 5,80 \text{ mm}$$

$$\text{zaokr. } h_j = 6 \text{ mm}$$

$$t_d = 25,66 \text{ mm}$$

$$b_d = 13,66 \text{ mm}$$

$$h_d = 15 \text{ mm}$$

$$S_d = 204,85 \text{ mm}^2$$

$$S_{Cu} = 102,42 \text{ mm}^2$$

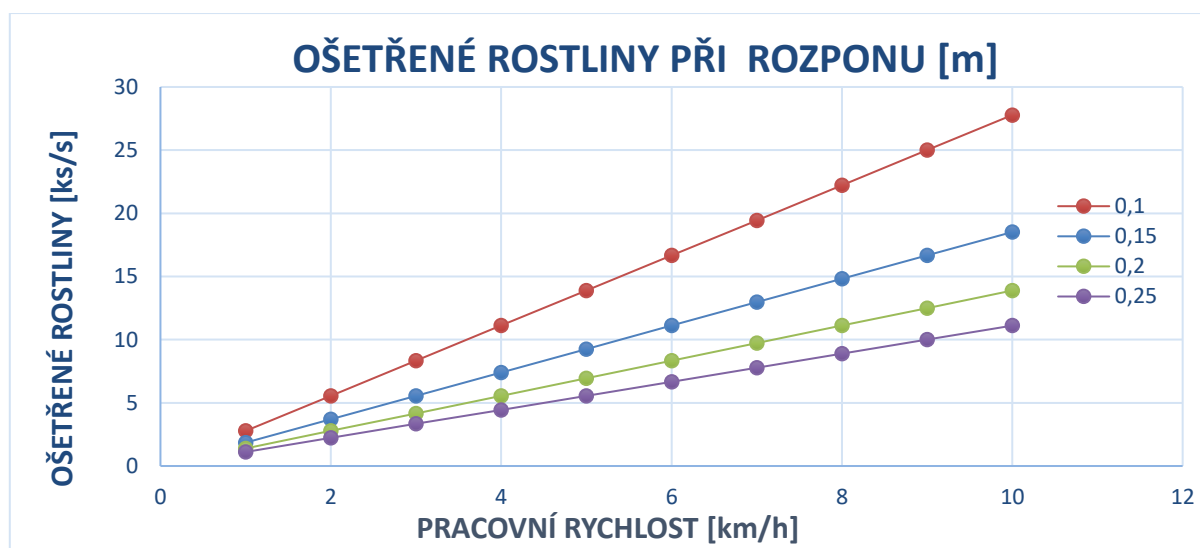
$$S_v = 2,56 \text{ mm}^2$$

$$I_v = 15,36 \text{ A}$$

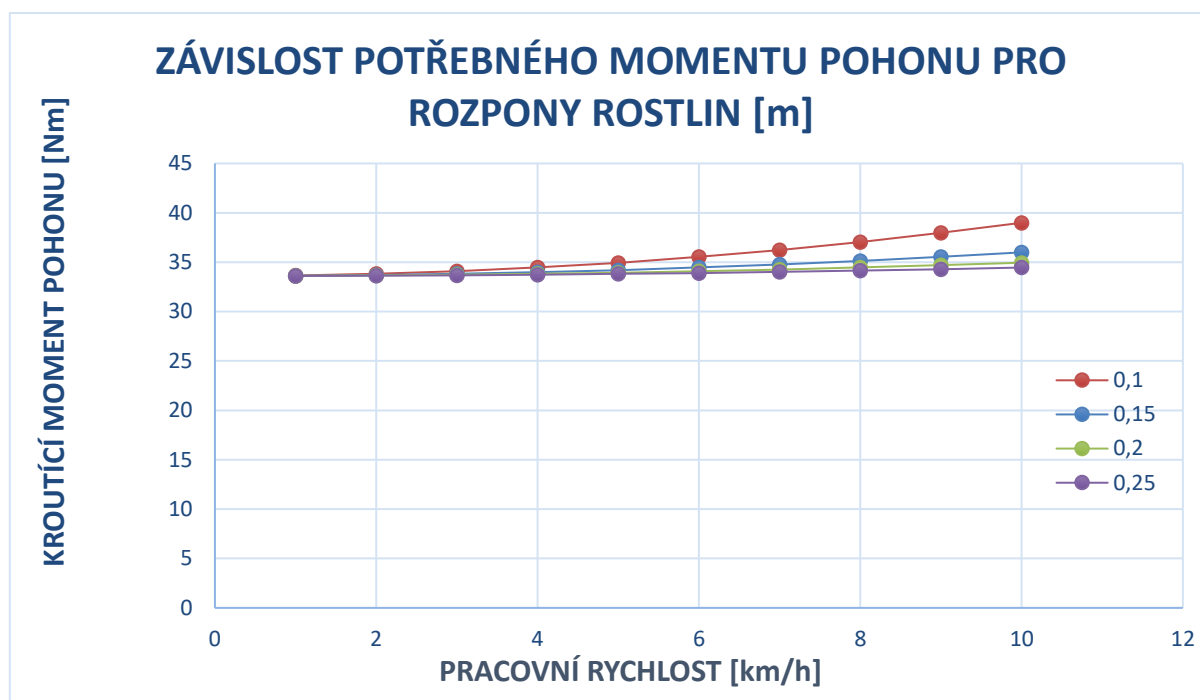
$$P_p = 1843,61 \text{ W}$$

9 Přímý servopohon rádla

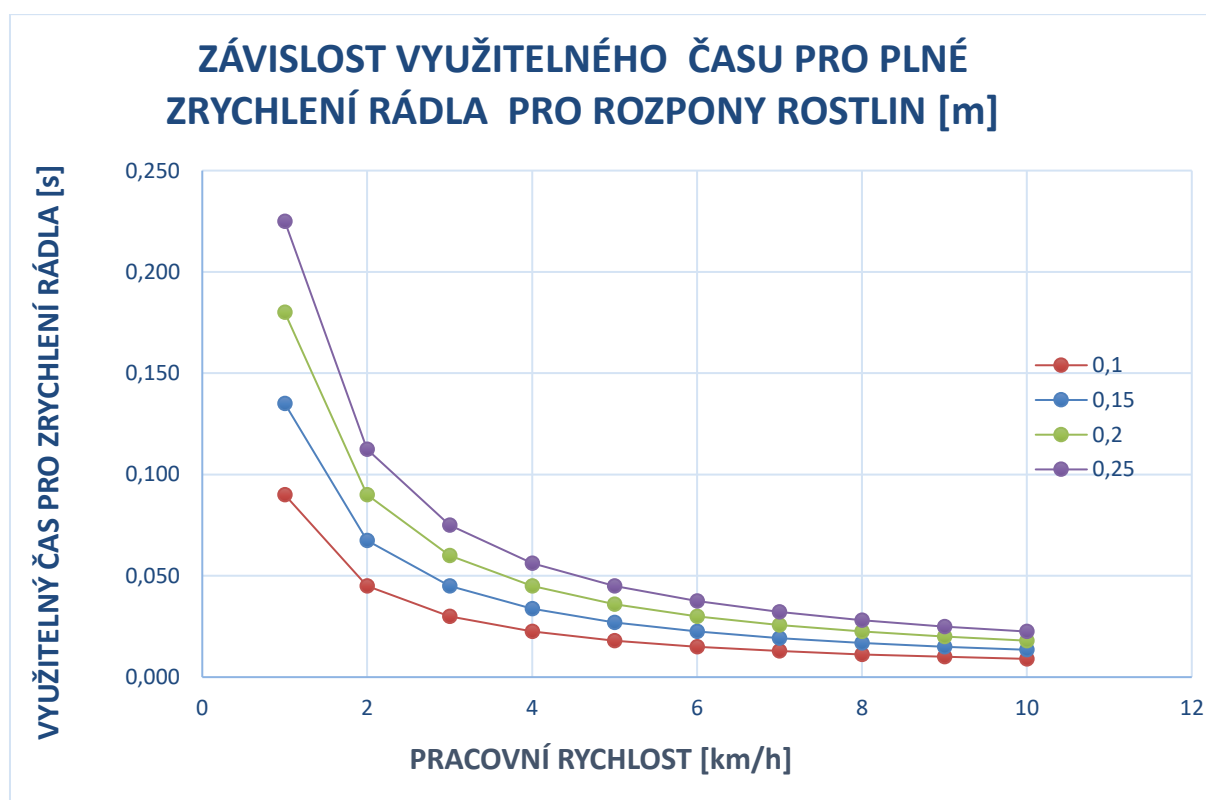
Předkládaná verze se zaměřuje na využití stávající kinematiky pohybu radel a jejich uložení v rámci pracovní platformy s minimálním dopadem na konstrukční změny. Byla zkoumaná závislost nutného špičkového kroutícího momentu v ose rotace rádla v závislosti na předpokládané pracovní rychlosti tažného prostředku a závislost potřebné časové dotace kmitu rádla opět na očekávané pracovní rychlosti tažného prostředku. V obou analýzách je také zahrnut typický interval secích rozponů ošetřovaných rostlin.

Obr. 21 Počet ošetřených rostlin

Obr. 22 Potřebný špičkový kroutící moment rádla

Obr. 23 Řešení, resp. výsledek řešení

Z výsledků provedených analýz vyplývá, že většinový podíl potřebného kroutícího momentu pro zajištění kmitu rádla je využit pro překonání odporu pohybu rádla v půdě

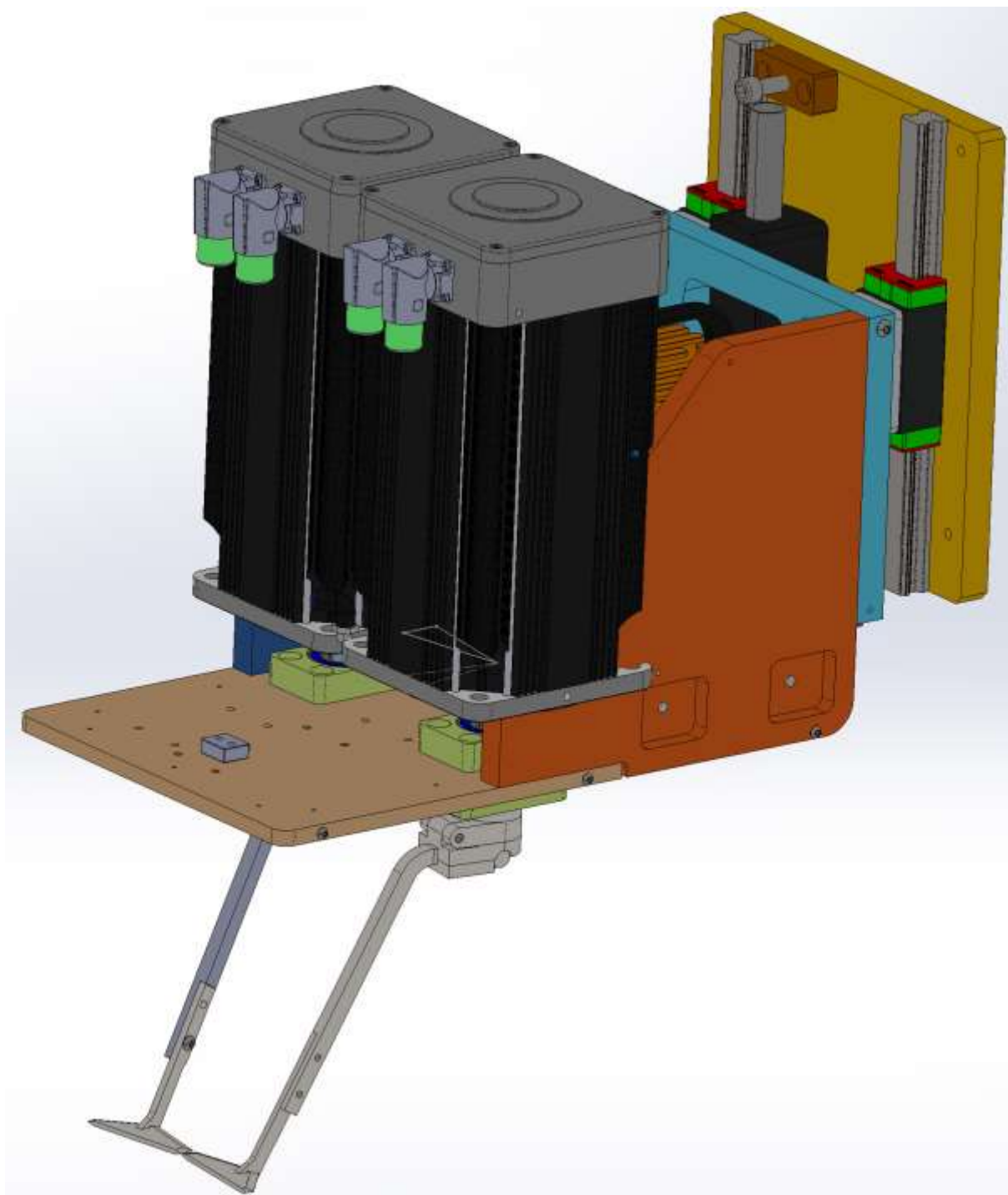
(hodnota odporu pohybu experimentálně změřena), podíl krouťicího momentu pro překonání dynamických účinku rádla při pohybu je minoritní, nicméně roste se zvyšující se pracovní rychlostí tažného prostředku a se snižující se rozponem rostlin.

Při aplikaci komerčně dostupných typických představitelů servopohonů bez přídavné převodovky by bylo na základě předběžného odhadu jmenovitého krouťicího momentu nutno volit řádově výkonové řady 3,5 kW+, např. TETRA 142-21-17 fy Motor Power Company, viz níže.

TETRA 142 RATINGS AND SPECIFICATIONS Sizes 21 - 25,5						
TIME RATING INSULATION CLASS ENCLOSURE PROTECTION CLASS INSULATION SYSTEM UL /CSA		Continuous F Totally enclosed, Self-cooled IP 65 standard on the body cULRus , DV155J File nr.:E216686	AMBIENT TEMPERATURE AMBIENT HUMIDITY POLES THERMAL PROTECTION CE certified		0 to 40 °C 5 to 85% (non-condensing) 6 PT 1000	
			T142 21 15	T142 21 17	T142 25,5 15	T142 25,5 17
Continuous stall torque	M_0	Nm	18	18	21	21
Peak torque	M_{max}	Nm	55	55	65	65
Nominal torque	M_n	Nm	13,1	13,1	15,9	15,9
Rated voltage	U_n	Vac	230	400	230	400
Nominal power	P_N	W	4100	4100	5000	5000
Continuous stall current	I_0	Arms	19,8	11,2	23,1	13,1
Maximum current	I_{max}	Arms	60,5	34,3	71,4	40,5
Nominal current	I_N	Arms	15,1	8,5	18,4	10,4
Nominal working speed	n_N	rpm	3000	3000	3000	3000
Maximum working speed 230VAC	n_{max}	rpm	3900	2200	3900	2200
Maximum working speed 400VAC	n_{max}	rpm	4400	3900	4400	3900
Torque constant	k_t	Nm/Arms	0,91	1,60	0,91	1,60
Voltage constant	K_{ec-v}	Vrms/Krpm	55	97	55	97
Winding resistance	R_{20-v}	Ohm	0,25	0,8	0,24	0,8
Winding inductance	L_{20-v}	mH	1,4	4,5	1,3	4,2
Electrical time constant	T_e	ms	5,6	5,6	5,4	5,5
Thermal resistance	$^{\circ}C/W$	$^{\circ}C/W$	0,46	0,45	0,36	0,34
Mechanical time constant HL = high/low rotor inertia	T_m	ms	2,8/1,6	2,9/1,7	3,0/1,8	3,1/1,8
High rotor inertia (as an option) (*)	J_M	Kg cm ²	61,2	61,2	68,9	68,9
Low rotor inertia (standard) (*)	J_M	Kg cm ²	36,1	36,1	40,5	40,5
Mass without holding brake	m	Kg	18,5	18,5	20,5	20,5
Mass with holding brake	m	Kg	20,7	20,7	22,7	22,7
Maximum axial shaft load		N		240 (applied on the shaft's center)		
Maximum radial shaft load		N		800 (applied on the shaft's center)		

Rated output with 350 x 350 x 20 mm stainless steel sink flange coupling - Couplings must be considered if the oil seal is applied - IP 54 standard shaft bearing
(*) without brake and without feedback

Obr. 24 Technické parametry TETRA 142-21-17

Obr. 25 Náhled zástavby při použití TETRA 142-21-17

10 Návrhy k řešení

- Fixovat napájecí napětí
- Vyřešit možnosti kontroly polohy a řízení
- Ekonomicky; poptat motůrky s převodovkami,

Literatura

[1] <https://www.ullmanna.eu/>

Seznam obrázků

Obr. 1 Schematický náčrtek řešeného problému	7
Obr. 2 Foto z měření	8
Obr. 3 Foto z měření	8
Obr. 4 Foto z měření	9
Obr. 5 Foto z měření	9
Obr. 6 Foto z měření	10
Obr. 7 Výsledky tepelného modelu	15
Obr. 8 Výsledky tepelného modelu	15
Obr. 9 Výsledky tepelného modelu	16
Obr. 10 Analýza problému	17
Obr. 11 Řešení, resp. výsledek řešení	19
Obr. 12 Řešení, resp. výsledek řešení	20
Obr. 13 Řešení, resp. výsledek řešení	20
Obr. 14 Řešení, resp. výsledek řešení	21
Obr. 15 Řešení, resp. výsledek řešení	21
Obr. 16 Řešení, resp. výsledek řešení	22
Obr. 17 Řešení, resp. výsledek řešení	22
Obr. 18 Řešení, resp. výsledek řešení	23
Obr. 19 Řešení, resp. výsledek řešení	23
Obr. 20 Rozměry dispozičního prostoru	24
Obr. 21 Počet ošetřených rostlin	25
Obr. 22 Potřebný špičkový krouticí moment rádlu	26
Obr. 23 Řešení, resp. výsledek řešení	26
Obr. 24 Technické parametry TETRA 142-21-17	27
Obr. 25 Řešení, resp. výsledek řešení	28

Historie revizí

Rev.	Kapitola	Popis změny	Datum	Jméno
0	01	Základní technická specifikace	13.03.2023	L. Veg, T. Glasberger
1	Všechny	Doplnění o elmag. výpočty	12.5.2023	L. Veg
2	Všechny	Doplnění	1.12.2023	L. Veg
3	Všechny	Souhrnné úpravy	1.12.2024	L.Veg